

Bryssel den 1 juni 2017
(OR. en)

9901/17

**Interinstitutionellt ärende:
2015/0287 (COD)**

**JUSTCIV 137
CONSOM 246
DIGIT 157
AUDIO 84
DAPIX 224
DATAPROTECT 111
CULT 83
CODEC 968**

NOT

från: Ordförandeskapet

till: Rådet

Föreg. dok. nr: 9641/17 + ADD 1

Komm. dok. nr: 15251/15

Ärende: Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll (första behandlingen)
– Allmän riktlinje

I. INLEDNING

Kommissionens förslag till direktiv om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll (nedan kallat *förslaget till direktiv, direktivet*) lades fram den 9 december 2015¹ som en del i strategin för en inre digital marknad i Europa.

Förslaget grundar sig på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och omfattas således av det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

¹ Dokument 8672/15.

Syftet med förslaget till direktiv är att bidra till en väl fungerande inre marknad genom att införa ett mer harmoniserat regelverk av avtalsrättsliga bestämmelser i EU om avtal mellan näringsidkare och konsumenter om tillhandahållande av digitalt innehåll, och i synnerhet regler om de avhjälpande åtgärder som står till buds för konsumenten om det digitala innehållet eller den digitala tjänsten inte överensstämmer med avtalet eller inte tillhandahålls. Förslaget till direktiv syftar till att säkerställa en hög nivå av konsumentskydd och ökad rättslig säkerhet för att skapa ökat förtroende bland europeiska konsumenter när de handlar över gränserna och göra det lättare för företag, särskilt små och medelstora företag, att bedriva försäljning i hela EU.

Rådet (rättsliga och inrikes frågor) (nedan kallat *RIF-rådet*) förde riktlinjedebatter om förslaget i mars (dok. 6150/16), juni (dok. 9768/16) och december 2016 (dok. 14827/16). I mars 2017 förelades RIF-rådet en lägesrapport (dok. 7429/17).

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande om förslaget till direktiv den 27 april 2016.

Det maltesiska ordförandeskapet värdesätter betydelsen av detta ärende som en del i strategin för en inre digital marknad, som också är en prioritering för rådet.

Med utgångspunkt i de politiska riktlinjer som RIF-rådet godkände i juni 2016 (dok. 9768/16) och resultaten av riktlinjedebatten i RIF-rådet i december 2016, fortsatte arbetsgruppen för civilrättsliga frågor (avtalsrätt) sina överläggningar om förslaget till direktiv i intensiv takt.

Mot bakgrund av de väsentliga framsteg som gjorts i diskussionerna i arbetsgruppen för civilrättsliga frågor (avtalsrätt) anser ordförandeskapet att en allmän riktlinje nu kan uppnås om texten till artiklarna och en rad viktiga skäl i förslaget till direktiv. Även om det förefaller som att det håller på att uppstå bred enighet om texten till artiklarna och valda skäl i det framtida direktivet enligt addendum 1 till denna not måste de övriga skälen diskuteras vidare och slutgranskas så snart som möjligt efter det att rådet godkänt den allmänna riktlinjen.

Den 31 maj 2017 gav Coreper uttryck för ett generellt stöd för det kompromissförslag som lagts fram av ordförandeskapet (kompromisspaketets huvuddrag anges i bilagan till denna not) och beslutade att lägga fram kompromisspaketet i addendum 1 till denna not för rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 8–9 juni 2017 för godkännande i form av rådets allmänna riktlinje.

Kompromissförslagets olika delar ska ses som ett övergripande paket som syftar till inrättandet av ett välavvägt system med en hög nivå av konsumentskydd och skapandet av en företagsvänlig miljö för entreprenörer inom EU. Kompromissen uppnår också en mycket känslig balans mellan medlemsstaternas olika ståndpunkter.

II. SLUTSATS

Mot bakgrund av betydelsen av att upprätthålla denna känsliga jämvikt uppmanas rådet att

- a) som ett kompromisspaket godkänna det utkast till allmän riktlinje som återges i addendum 1 till denna not,
- b) notera att återstoden av skälen kommer att slutgranskas på teknisk nivå så snart som möjligt efter rådets möte samt
- c) notera att denna text kommer att ligga till grund för förhandlingarna med Europaparlamentet inför en överenskommelse vid första behandlingen.

HUVUDDRAGEN I KOMPROMISSPAKETET**A. Tillämpningsområde*****a) Personuppgifter***

Redan när förhandlingarna inleddes noterades personuppgifters ökade värde i moderna affärsmodeller och ett brett stöd uttrycktes för tanken att avtalsenliga avhjälpande åtgärder bör stå konsumenten till buds vid bristande överensstämmelse eller utebliven leverans inte bara avseende avtal där konsumenten betalar ett pris för det digitala innehållet eller den digitala tjänsten utan också avtal där konsumenten tillhandahåller personuppgifter till leverantören. Samtidigt betonades under diskussionerna betydelsen av att säkerställa att eventuella diskrepanser i förhållande till tillämpningen av unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter, och särskilt EU:s allmänna dataskyddsförordning, bör undvikas.

Mot denna bakgrund, och med beaktande av de skriftliga yttranden som tillhandahållits av rådets juridiska avdelning² och Europeiska datatillsynsmannen³, faller enligt ordförandeskapets kompromisstext inom tillämpningsområdet för förslaget till direktiv alla avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll eller digitala tjänster utom i dem där konsumenten varken betalar ett pris eller tillhandahåller personuppgifter till leverantören.

² Dokument 15287/16.

³ Dokument 7369/17.

För att uppnå en balans mellan konsument- och företagsintressen var det viktigt för många delegationer att direktivet inte skulle gälla situationer där leverantören inte använder konsumentens personuppgifter för kommersiella syften. Följaktligen kommer förslaget till direktiv enligt ordförandeskapets kompromisstext inte att tillämpas i de fall där personuppgifter uteslutande behandlas av leverantören för att tillhandahålla digitalt innehåll eller digitala tjänster eller för att leverantören ska uppfylla rättsliga skyldigheter som denne är föremål för och leverantören inte på annat sätt behandlar uppgifterna.

I kompromisstexten förtydligas också uttryckligen att all behandling av personuppgifter inom ramen för ett avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll eller digitala tjänster måste följa unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter och att unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter ska ha företräde vid konflikt.

b) Inbyggt digitalt innehåll

Vad beträffar digitalt innehåll som ingår i en produkt på ett sätt som gör att produkten skulle bli obrukbar eller dess huvudsakliga funktioner inte kunna utföras utan detta digitala innehåll (nedan kallat *inbyggt digitalt innehåll*) ansåg en majoritet det lämpligare att man i bestämmelser som gäller produkter ska föreskriva avhjälpande åtgärder som står till buds för konsumenten om produkten eller den inbyggda mjukvaran inte överensstämmer med avtalet eller inte tillhandahålls.

I ordförandeskapets kompromiss utesluts därför inbyggt digitalt innehåll från tillämpningsområdet för förslaget till direktiv.

c) OTT-tjänster och förhållandet till bestämmelser om telekommunikation

Mot bakgrund av den föränderliga marknaden för nya appar och digitala tjänster som tillhandahåller over-the-top-tjänster (nedan kallade *OTT-tjänster*) för interpersonell kommunikation och meddelandetjänster över internet som gjort att fler konsumenter använder sig av sådana tjänster för att kommunicera istället för traditionella telekommunikationstjänster, ansågs det vara nödvändigt att fastställa ett effektivt konsumentskydd med avseende på dessa framväxande tjänster.

Ordförandeskapets kompromiss avspeglar därför det policybeslut som arbetsgruppen fattade om att konsumenter som utnyttjar OTT-tjänster ska erbjudas avhjälpande åtgärder för utebliven leverans eller bristande överensstämmelse i enlighet med förslaget till direktiv.

d) Avtalspaket

När det gäller avtalspaket som innehåller inslag av tillhandahållande av digitalt innehåll eller en digital tjänst och inslag av tillhandahållande av andra tjänster föreslås i ordförandeskapets kompromiss att förslaget till direktiv endast ska tillämpas på de delar av avtalet som rör det digitala innehållet eller den digitala tjänsten. Eventuella följder som uppsägningen av den del som gäller digitalt innehåll eller digitala tjänster i ett paketavtal kan ha på de övriga delarna av paketavtalet regleras av nationell lagstiftning.

Mot bakgrund av att traditionella telekommunikationstjänster redan är hårt reglerade bör dock artikel 16 i direktivet (där det stadgas att konsumenter ska ha rätt att säga upp långfristiga avtal) undantagsvis inte tillämpas i de fall där paketavtalet innehåller inslag av traditionella telekommunikationstjänster (nedan kallade *nummerbaserade tjänster*). I dessa fall ska EU-regler om telekommunikation tillämpas med avseende på sådana paketavtal.

B. Kriterier för överensstämmelse

I enlighet med den vägledning RIF-rådet lämnade i juni och december 2016 erbjuder ordförandeskapets kompromiss en avvägning mellan *subjektiva* kriterier för överensstämmelse (kriterier som överenskommit i avtal) och *objektiva* kriterier för överensstämmelse (kriterier som föreskrivs i lag).

I ordförandeskapets kompromisstext klargörs vidare att den omständigheten att det digitala innehållet eller den digitala tjänsten inte respekterar tredje parts rättigheter, särskilt immateriella rättigheter, ska anses utgöra bristande överensstämmelse och att avhjälpande åtgärder för bristande överensstämmelse som föreskrivs i direktivet ska tillämpas vid intrång i sådana rättigheter utom i de fall där det i nationell lagstiftning föreskrivs att avtalet ska vara ogiltigt eller upphävas till följd av sådana intrång.

C. Avhjälpande åtgärder

a) Avhjälpande åtgärder vid underlåtenhet att tillhandahålla

För att tillvarata både leverantörens och konsumentens intressen innefattar ordförandeskapets kompromiss om avhjälpande åtgärder vid underlåtenhet att tillhandahålla en grundskyldighet för konsumenten att ge leverantören en andra chans att leverera det digitala innehållet eller den digitala tjänsten. Denna omfattas emellertid av garantier som ger konsumenten en möjlighet att i vissa fall omedelbart säga upp avtalet utan att ge leverantören en andra chans.

b) Avhjälpande åtgärder vid bristande överensstämmelse

För att respektera medlemsstaternas olika system och upprätthålla en rättvis balans mellan konsumentens och leverantörens intressen innehåller ordförandeskapets kompromisstext, till skillnad från kommissionens förslag, inte någon strikt hierarki mellan avhjälpande åtgärder i fall av bristande överensstämmelse utan medger mer flexibilitet vad gäller tillgång till de olika avhjälpande åtgärderna (återställande till avtalsenlighet, prisavdrag, uppsägning av avtalet) genom att ange villkoren för tillämpning av de olika avhjälpande åtgärderna.

D. Tidsfrister avseende leverantörens ansvar vid bristande överensstämmelse och omkastningen av bevisbördan

När det gäller tidsfristerna för leverantörens ansvar vid bristande överensstämmelse och den därmed sammanhängande tidsfristen för omkastningen av bevisbördan (artiklarna 9a och 10) går medlemsstaternas åsikter starkt isär. Ordförandeskapets text bör därför med avseende på dessa bestämmelser ses som en del av en övergripande kompromiss som utgör ett försök till att så långt som möjligt jämkas samman åsiktsskillnaderna, varvid man räknar med att delegationerna visar kompromissanda och är beredda till eftergifter vad gäller andra delar i kompromisspaketet.

Mot bakgrund av att högst olika begrepp gäller i medlemsstaternas nationella lagstiftning i fråga om garantiperioder och preskriptionsfrister, var det i ordförandeskapets kompromissförslag inte möjligt att införa fullt harmoniserade bestämmelser om tidsfrister. För att uppnå syftena med förslaget till direktiv föreskrivs därför i artikel 9a i ordförandeskapets kompromiss att garantiperioder och preskriptionsfrister som stadfästs i nationell lagstiftning avseende leverantörens ansvar för bristande överensstämmelse (förenklat uttryckt) inte får vara kortare än två år.

När det gäller tidsfristen för omkastningen av bevisbördan (artikel 10.1a) föreslår ordförandeskapet en period på ett år som en kompromiss mellan de delegationer som föredrar en kort period på sex månader, de som föredrar en period på ett år och de som önskar att denna period ska anpassas till den tidsfrist på två år som fastställs i artikel 9a.

E. Andra konsumenträttigheter

Kompromisstexten med avseende på artiklarna 15 och 16, där konsumentens rättigheter vid ändring av det digitala innehållet eller den digitala tjänsten från leverantörens sida och konsumentens rätt till uppsägning av långfristiga avtal stadfästs utgör viktiga delar i ett balanserat paket som skyddar konsumenterna från att vara bundna av ett ändrat avtal eller ett långfristigt avtal de inte längre vill ha.